

FOLKET Torsdagen den 12 januari 1961.

Lärd prästman med skaldeådra.

Bröllopsvisa kallade prosten Johan Peter Wåhlin (se bilden) ett rimsmide, vars första del publiceras här intill. Verserna visar tydligt att författaren väl kände sina församlingsbor och dessutom att han själv vare sig föraktade dryckjom eller festbordets lockelser. Den stundom något frivolona tonen i visan är förvånande med tanke på upphovsmannens kyrkliga ämbete.

Om prosten berättas att han var född i Lund 1786, blev kyrkoherde i Vingåker 1830 och dog där 1861. Han tjänstgjorde en tid som docent i Lund, var teol.dr och e.o. hovpredikant samt ansågs som en lärd man med livligt men retligt lynne, vilket gjorde att han stundom kom i luven på sina församlingsbor.

Förre stenhuggaren Rickard Wall i Katrineholm har låtit Folket ta del av visan, som han fått i avskrift av sin framlidne broder, stenarbetaren Wilhelm Karlsson i Vingåker.

B r ö l l o p s v i s a

vid Erik Petterssons och Anna Larsdotters förening i Norrspånga den
27 dec. 1846, författad av prosten J.P. Vålin.

Det bodde i Vingåkers socken en gång
en bonde som inte var fy skam
Och hemmanet hade sitt namn utaf Spång
fast ej ån gick i den byn fram

Den bonden en duglig och välbergad man
for ofta till Karlstad och Kumla
Det finaste vetemjålet sålde han
samt osyftad Vingåkers humla.

Den bonden han hade en hustru också
den lär ingen av oss förtryta
Väl var hon liten men duktig ändå
och knapt tros han velat byta.

Hon smekte sin gubbe och skötte sitt hus
och bar honom söner så rara
och döttrar så smala och raka som ljus
och snälla, det kan jag försvara.

Och sönerna gifte sig var efter ann
och bröllop det var kan ni veta
Så ville ock döttrarna ha sig en mann
den fick de ock utan att leta.

Till Anna kom fager ungersven en dag
och sa: vill du ha mig kär Anna
och hustru min bli så lofvar och jag
dig hjerta och fästyg så granna.

Och flickan hon svarte ett darrande ja
och tryckte sig ömt till hans sköte
och purprande kinden gav åter ett ja
var gång vi de älskandes möte.

Och hösten kom åter med skördarnas gul
åt söder drog foglarnas skaror
och himlen blef åter av tjernor så full
Och norrskenen lyste så klara.

Då hördes i temlet av Vingåkers präst
ett äkta förbund der förkunnas
för Erik och Anna och flere dännäst
O må dem all sällhet förunnas!

Och närmare drog Julen den heliga tid
och kom med hellsning till jorden
af ära i höjden, välvilja och frid
och grenljus och dukade borden.

Då sändes en hälsning till grannar och släkt
att komma till gästbudshuset.

Och bröllopsal'n siras på grannaste sätt
och brudparets namn syns i taket
Och borden fullsättas av gudslån så tätt
och vetebröd av finaste baket.

Och dit kommo bönder och herrskap också
och prästen den ingen kan slippa
Kamseller och fröknar båd stora och små
så snörda och fagra och sippa.

Och platser anvistes de bjudna var sin
med bränvin matlusten retas
Och värden har göra att få gästerna in
ty mycket det krusas och stretas.

Ty det hör till saken att göra sig till
och låta med sig resonera
Likt jungfrun hon neckar fast gerna hon vill
Och sen tänker kapitulera.

Och prästen han sade nu äro vi här
och nu skall vi minsann ej spara
Förödelsens styggelse texten den är
som jag denna dag skall förklara

Och spelmän införa den kräsliga mat
som hissas som liten i linda
Och in kommer steken och soppa och fat
och bringor och skinkor så trinda.

Och värden han sade vill prästen som jag
så ta vi en sup uppå fisken
Må göra, sa prästen, så är och mitt lag
och du Lars åtar dig väl risken.

Och kors vad det suptes och kors vad det dracks
och lätt gingo flaskor kring bordet
och hjertat på prästen blev mjukt som ett vas
då äntligen han tog till ordet:

"God vänner nu vilja vi dricka en skål
af välgång för nygifta paret
som hunnit det glada och lyckliga mål
der hjerta åt hjerta ger svaret.

Må himlen välsigna det dyra förbund
som blifvit vid altaret knutit
Må i dess tjäll liksom i Mamrelund
det blifva av Guds frid omslutet.

Må kärlek och hoppet förljufva det lif
åt dygdiga mödorna ägnat
och fridens plantera sin sin gröna oliv
vid hyddan som Guds nåd har hägnat.

I fäder och syskon må länge ni få
åt brudparets lycka er glädja
Och se dem uppväxa de vikingar små
som i edra fjät skola träda.

Jag önskar dig lydnad Lars av dina barn
 av sällhet så är den väl renast
 På tidens ström bortföres all glädje och flarn
 den glädjen dock lämnar oss senast.

Må barnen förvaras med fädernas dräkt
 och fädernas fromhet och ära
 Och hedra med dygden sin bygd och sin släkt
 och ofläckat släktnamnet bära."

Nu allas glas höjas och kring laget går
 en skål för de sällas förening
 och i modersögat sig smyger en tår
 som uttrycker bäst hjertas mening.

Och så kommer faten för insamling fram
 till bohag förde kontrahenter
 och där läggas sedlar och kvigor och larm
 och silver och andra presenter.

Och prästen han räknar det tyst för sig själv
 och säger vad ni varit rara
 Ni riktigt tagit spänderbyxor på
 fördömt att jag glömt mina bara.

"Men nu skall minnas de fattiga ock
 förrän vi här borden klarera.
 Ty snömos till rätten och trasor till rock
 har många när vi oss traktera.

Vi skiljas snart vänner och mötas igen
 Om Gud vill och Erik som till året
 då sitter en brudgum i högsätet än
 vid bruden med lockiga håret.

Men innan vi uppbyta har jag ännu
 en önskan för någon i laget
 och meningen deraf skall sägas er nu
 i rim utaf renaste slaget.

Hvad skall jag er önska er brudtärnor små
 med kransar och blommor i håret
 Ett dussin av friare vill det förslå
 och myrten och krona till året.

Du Erik skall göra kalas nästa år
 och skaffa dig hustru som andra
 Om du fråga flickor i socknen jag spår
 att de det beslutet ej klandras.

I Spånga mör finnes som vilja dig ha
 i Karlstad, i Kumla och Regna
 I Skedevi i Floda som straxt svara ja
 och sig åt det anbudet fägna.

Du Lars du skall tämja med betslet kapsion
 de slynglar som skrämde din fåle
 För marsvin och gökar som ha reson
 fins länsman och tingsrätt och påle.

Du Olof skall skaffa dig starkare ben
och ej såna der svavelstickor
Om någon får veta att du hafver men
får du inga af våra flickor.

Jag önskar vår nämndeman uti Vads by
som är bland vår allmoge kaxen
god tur uti fiske och det just förty
jag tionde fordrar av braxen.

Jag önskar dig Olle du redliga man
att du ej må spricka i skinnet
Nog vill jag ha ko-lik men helst av en ann
Det kan du ju lägga på minnet.

Vår granne Stor-Erik jag önskar dernäst
förhöra minst en gång om året
Och som han kan läsa och det som en präst
skall han lära Erik i Snåret.

Kyrkorådet Lars Erson en vakande man
må tillse att hönsen i Lunda
ej stjälas av Kåfalln Dahlin eller ann
då stackarna sitta och blunda.

Må tuppen som gol så fin och så rar
nu gala i skrofvvet på tjuften
och packat i Kåsta der räfmålet var
tills mästerman får dem i luven.

Du Nästorpen du må dig hålla i styr
af alla bestyr ej det bästa
Men kafling och strykning är stundom rätt dyr
och likså att klappa sin nästa.

Från Kåsta skall du rifva tionde in
och tillse att barnen i byen
ej uppsätta märken i salmboken sin
som nog kan förarga och bryen.

Dess sexman den lilla med hjälp av sin slägt
skall orgerna trampa i häljen
Hvad vet man väl eljest den ringaste fläkt
de icke gå sönder i bäljen

Vår granne från Hacksta skall sätta ett lås
för skräddarn jag ej kunde tysta
Tills Rydberg vid Stensjö får sturen i bås
och ger honom vad han tyks lysta.

Per Nilsson i Berga att blifva mig kvitt
skall gälda en skuld för de döda
Ty äfven de döda ska var en ha sitt
och orätt ger vanskelig gröda.

Dig Vads Pelle hade jag så när glömt
men det var orätt att göra
men saken är den att jag suttit och drömt
då jag smorde ihop denna röra.

Jag unnar dig Pelle den sällhet du nått
om dig endast godt jag fått höra
Ej alla dig likna tyvärr men lik godt
då var skall för sig redögöra.

Ol. Larsson i Marsjö en pålitlig man
Jag gör till byns förman och herre
Med sederna eljest det går som det kan
och med socknen maras det värre.

Och jelp mig från Marsjö min kassa är klen
rätt nu har jag ingenting öfver
Krediten står äfven på svagaste ben
en penningbutelj jag behöfver.

De i det hedrade laget jag glömt
om fredag erhålla ersättning
då sångmön har samlat de krafter hon tömt
och varför hon nu vill ha lättning.

Er gubbar och gummor jag nu slår ihop
och gör utaf eder ett röse
Men innan det händer ska vi ha ett stop
och tiden vi icke förslöse.

Se bruden den unga sig önskar en dans
och se hur i flickorna spritter
Re'n kjolarna vifta som ekorrems svans
och sitta der sedan som glitter.

Fiolerna kalla och polska begyns
de dansade slå sina ringar
och glädjen och flottet i pannorna syns
och brudgum med bruden omsvingar.

I prästlunk med farmor och mormor med fler
med kragen på sned dansar prästen
Och utaf de knakande knäna man ser
att det går för nära på gästen.

Med brudgum och pojkar gå fruarna på
och säga vad ni äro vata
Ack om våra gubbar så voro ändå
de tråkiga äro och lata.

Mamseller och fröknar och herrar också
minsan icke heller de skolka
Och gapande skaror de undra på
hur det dansas sjuka och polka.

Och gubbar och gummor de röras i takt
och loppor i pelsarna undra
och pojkar och flickor med hela sin makt
de flänga och flyga och dundra.

Och kronan nu dansas av flämtande brud
Kristina blir den jag först spår den
och sedan den vandrar med jublande ljud
kring laget och var flicka får den."